

الله
البر الرحيم
بسم

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات درمانی اردبیل
دانشکده پرستاری مامایی

پایان نامه

دوره کارشناسی ارشد رشته پرستاری

گرایش پرستاری مراقبت های ویژه

عنوان

بررسی تأثیر موسیقی سفید بر درد بیماران با اختلال هوشیاری در بخش مراقبت ویژه مغز و اعصاب

مرکز آموزشی - درمانی فاطمی در سال ۱۳۹۸

استاد راهنما

دکتر مهدی اجری

استاد مشاور

دکتر ناصر مظفری

نگارنده

زینب سلیمانی

پاییز ۱۴۰۰

کد پایان نامه: ۶۳

تقدیم به :

تقدیم به استادان

فرزانه و فرهیخته ای که در راه کسب علم و معرفت مرا یاری نمودند.

تقدیم به پدرم

کوهی استوار و حامی من در طول تمام زندگی است

تقدیم به مادرم

سنگ صبوری که الفبای زندگی به من آموخت

تقدیم به همسرم

که در سایه همیاری و همدلی در تمام طول تحصیل همراه و همگام من بوده است.

تقدیم به پسرم پرهام

امید بخش جانم که آسایش او آرامش من است.

تشکر و قدردانی

اکنون که به یاری پروردگار و یاری و راهنمایی اساتید بزرگ موفق به پایان این رساله شده‌ام وظیفه خود دانسته که نهایت سپاسگزاری را از تمامی عزیزانی که در این راه به من کمک کرده‌اند را به عمل آورم.

در آغاز از استاد بزرگ و دانشمند جناب آقای دکتر مهدی اجری که راهنمایی این پایان نامه را به عهده داشته‌اند کمال تشکر را دارم.

از جناب آقای دکتر مظفری که استاد مشاور این پایان نامه بوده‌اند نیز قدردانی می‌نمایم.

از داوران گرامی جناب آقای دکتر حیدرزاده، سرکار خانم شهره مشفق و سرکار خانم نسرين مهر نوش که زحمت داوری و تصحیح این پایان نامه را به عهده داشتند کمال سپاس را دارم.

خالصانه از تمامی اساتید و معلمان و مدرسانی که در مقاطع مختلف تحصیلی به من علم آموخته و مرا از سرچشمه دانایی سیراب کرده‌اند متشکرم.

از کلیه هم دانشگاهیان و همراهان عزیز، دوستان خوبم نهایت سپاس را دارم.

چکیده فارسی

مقدمه و هدف : تحقیقات در زمینه کنترل درد بیماران غیر هوشیار می تواند به بهبود مراقبت بیماران بستری در بخش مراقبت‌های ویژه منتهی شود. این مطالعه با هدف تعیین تأثیر موسیقی سفید بر درد بیماران با اختلال هوشیاری در بخش مراقبت ویژه مغز و اعصاب انجام گرفت.

مواد و روش ها: این مطالعه یک پژوهش کارآزمایی بالینی یک سوکور می باشد. تعداد ۵۲ بیمار بستری در بخش مراقبت ویژه جراحی مغز و اعصاب بیمارستان فاطمی با امتیاز فور اسکور ۱۳-۷ به روش نمونه گیری در دسترس با لحاظ سایر معیار های ورود، انتخاب شدند و به صورت تخصیص تصادفی با استفاده از روش شیر و خط ۲۶ بیمار در گروه کنترل و ۲۶ بیمار در گروه مداخله قرار گرفتند. برای تمامی بیماران گروه مداخله و کنترل نمره رفتاری درد با استفاده از ابزار BPS توسط کمک پژوهشگر و علایم حیاتی شامل فشار خون سیستولیک، فشار خون دیاستولیک، فشار خون متوسط شریان، تعداد نبض، تعداد تنفس و اشباع اکسیژن خون شریانی) توسط پژوهشگر ۱۰ دقیقه قبل از مداخله تکمیل می شد سپس برای گروه مداخله به مدت ۳۰ دقیقه موسیقی سفید با شدت ۶۰ دسیبل با استفاده از هدفون مارک BHJBL در طی ۳ روز متوالی در ساعت ۵:۳۰-۴ پخش و در هر سه روز شدت درد بیماران توسط کمک پژوهشگر و علایم حیاتی ۱۰ دقیقه بعد از مداخله برای هر دو گروه توسط پژوهشگر تکمیل می شد. بیماران گروه کنترل در این مدت در تخت خود استراحت می کردند و هیچ مداخله ای روی آنها انجام نمی شد. در مجموع برای هر بیمار ۶ چک لیست تکمیل می گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده های آمار توصیفی (فیشر و کای اسکوئر) و استنباطی (آنکووا، تی تست و اندازه گیری مکرر) و با استفاده نرم افزار SPSS 18 انجام گردید. سطح معنی داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

یافته ها: یافته ها نشان داد که میانگین نمره رفتاری درد طی سه روز ۱۰ دقیقه قبل از مطالعه در گروه کنترل $5/15 \pm 1/08$ در گروه مداخله $4/98 \pm 0/94$ همچنین نمره رفتاری درد ۳۰ دقیقه بعد مداخله در گروه کنترل $4/97 \pm 1/08$ در گروه مداخله $4/16 \pm 0/74$ بود. آنالیز داده صورت گرفته

نشان داد که نمره رفتاری درد در گروه مداخله نسبت به گروه کنترل کاهش معنی داری داشت ($P < 0.001$). در آنالیز علایم حیاتی بین گروه مداخله و کنترل تفاوت معنی داری مشاهده نشد.

بحث و نتیجه گیری : نتایج این مطالعه نشان داد که موسیقی سفید می تواند باعث کاهش نمره رفتاری درد در بیماران غیر هوشیار بستری در بخش مراقبت ویژه جراحی مغز و اعصاب شود. بنابراین در صورت انجام مطالعات بیشتر در این زمینه می تواند از موسیقی سفید به عنوان یک مداخله ایمن در کنار سایر روش های کاهش درد جهت مدیریت درد بیماران در بخش مراقبت ویژه جراحی مغز و اعصاب استفاده کرد.

کلید واژه : موسیقی سفید، مدیریت درد، اختلال هوشیاری، بخش مراقبت ویژه مغز و اعصاب

فهرست مطالب

فصل اول: مقدمه و بیان مسله

- ۱-۱. مقدمه ۲
- ۲-۱. بیان مسله ۲
- ۳-۱. اهداف ۶
- ۱-۳-۱. اهداف اختصاصی ۶
- ۲-۳-۱. اهداف کاربردی ۷
- ۳-۳-۱. سؤالات تحقیق ۷
- ۴-۳-۱. فرضیات پژوهش ۸
- ۵-۳-۱. پیش فرض تحقیق ۸
- ۴-۱. تعریف واژه ها ۹

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق

- ۱-۲. تعریف درد ۱۲
- ۲-۲. عوامل ایجاد کننده درد ۱۳
- ۳-۲. فیزیولوژی درد ۱۳
- ۴-۲. علایم عوارض درد ۱۶
- ۵-۲. ماهیت درد در بخش های مراقبت های ویژه ۱۷
- ۶-۲. روش های تشخیصی درد در بیمار غیر هوشیار ۱۸
- ۷-۲. روش های داروی و غیر داروی کاهش دهنده درد: ۲۲
- ۸-۲. موسیقی درمانی ۲۳
- ۹-۲. مروری بر مطالعات گذشته ۲۸

فصل سوم: مواد و روش تحقیق

- ۳-۱. نوع پژوهش.....۳۵
- ۳-۱-۱. روش پژوهش.....۳۵
- ۳-۱-۲. جامعه پژوهش۳۵
- نمونه پژوهش.....۳۵
- ۳-۱-۲-۱. معیار های ورود به مطالعه.....۳۶
- ۳-۱-۲-۲. معیار های خروج از مطالعه.....۳۶
- ۳-۲. روش تعیین حجم نمونه و تعداد آن.....۳۷
- ۳-۲-۱. روش نمونه گیری.....۳۷
- ۳-۲-۳. محیط پژوهش.....۳۸
- ۳-۳. مشخصات ابزار گرد آوری اطلاعات.....۳۸
- ۳-۳-۱. فرم انتخاب بیمار.....۳۸
- ۳-۳-۲. فرم مشخصات دموگرافیک و بیماری۳۹
- ۳-۳-۳. فرم اندازه گیری نمره رفتار درد.....۳۹
- ۳-۴. روش تعیین اعتبار و اعتماد علمی ابزار گرد آوری اطلاعات.....۳۹
- ۳-۵. روش اجرای طرح.....۴۰
- ۳-۶. روش تجزیه و تحلیل دادهها.....۴۳
- ۳-۷. ملاحظات اخلاقی.....۴۴
- ۳-۸. محدودیت های اجرایی طرح و روش کاهش آنها.....۴۴

فصل چهارم: یافته های پژوهش

- ۴-۱. تحلیل مشخصات دموگرافیک.....۴۷
- ۴-۲. تحلیل اهداف پژوهش.....۵۹

فصل پنجم : بحث نتیجه گیری و پیشنهادات پژوهش

۷۵.....	۵- ۱. بحث و بررسی یافته های پژوهش
۸۰.....	۵-۲. نتیجه گیری
۸۱.....	۵-۳. کاربرد یافته ها
۸۱.....	۵-۴. کاربرد در پژوهش پرستاری
۸۱.....	۵-۵. کاربرد در آموزش پرستاری
۸۲.....	۵-۶. کاربرد در مدیریت پرستاری
۸۲.....	۵-۷. کاربرد در خدمات پرستاری
۸۲.....	۵-۸. پیشنهادات برای پژوهش های بعدی
۸۴.....	فهرست منابع
۸۸.....	ضمایم
۱۰۴.....	چکیده انگلیسی

فهرست جداول

- جدول ۴-۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی جنس بیماران در دو گروه کنترل و مداخله.....۴۷
- جدول ۴-۲: مقایسه میانگین سن بیماران در دو گروه کنترل و مداخله.....۴۸
- جدول ۴-۳: توزیع فراوانی مطلق و نسبی وضعیت تاهل در دو گروه کنترل و مداخله.....۴۹
- جدول ۴-۴: توزیع فراوانی مطلق و نسبی شغل بیماران در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۰
- جدول ۴-۵: توزیع فراوانی مطلق و نسبی سطح تحصیلات بیماران در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۱
- جدول ۴-۶: توزیع فراوانی مطلق و نسبی سابقه سوء مصرف مواد مخدر در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۲
- جدول ۴-۷: مقایسه میانگین طول مدت بستری در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۳
- جدول ۴-۸: توزیع فراوانی مطلق و نسبی سابقه بستری در بیمارستان در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۴
- جدول ۴-۹: مقایسه میانگین نمره سطح هوشیاری four scale در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۵
- جدول ۴-۱۰: توزیع فراوانی مطلق و نسبی داروی استفاده برای سدیشن در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۶
- جدول ۴-۱۱: توزیع فراوانی مطلق و نسبی سابقه گوش کردن موسیقی بیماران بنا به اظهار بستگانشان در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۷
- جدول ۴-۱۲: توزیع فراوانی مطلق و نسبی تشخیص پزشکی در دو گروه کنترل و مداخله.....۵۸
- جدول ۴-۱۳: مقایسه میانگین نمره رفتاری درد روز اول ۱۰ دقیقه قبل و ۳۰ بعد از مطالعه در دو گروه مداخله و کنترل.....۵۹
- جدول ۴-۱۴: مقایسه میانگین نمره رفتاری درد روز دوم ۱۰ دقیقه قبل و ۳۰ دقیقه بعد از مطالعه در دو گروه مداخله و کنترل.....۶۰
- جدول ۴-۱۵: مقایسه میانگین نمره رفتاری درد روز سوم ۱۰ دقیقه قبل و ۳۰ بعد از مطالعه در دو گروه مداخله و کنترل.....۶۱
- جدول ۴-۱۶: مقایسه میانگین کل نمره رفتاری درد قبل و بعد از مداخله در دو گروه کنترل و مداخله در سه روز متوالی.....۶۲
- جدول ۴-۱۷: مقایسه میانگین نمره رفتاری درد روز اول، دوم و سوم در دو گروه کنترل و مداخله قبل و بعد از مداخله.....۶۳
- جدول ۴-۱۸: مقایسه میانگین نمره علائم حیاتی (فشار سیستولیک، فشار دیاستولیک، فشار متوسط

- شریانی، تعداد نبض، تعداد تنفس) و اشباع اکسیژن خون شریانی قبل و بعد مطالعه در روز اول در
 دو گروه کنترل و مداخله..... ۶۴
- جدول ۴-۱۹: مقایسه میانگین نمره علائم حیاتی (فشار سیستولیک، فشار دیاستولیک، فشار متوسط
 شریانی، تعداد نبض، تعداد تنفس) و اشباع اکسیژن خون شریانی قبل و بعد مطالعه در روز دوم در
 دو گروه کنترل و مداخله..... ۶۶
- جدول ۴-۲۰: مقایسه میانگین نمره علائم حیاتی (فشار سیستولیک، فشار دیاستولیک، فشار متوسط
 شریانی، تعداد نبض، تعداد تنفس) و اشباع اکسیژن خون شریانی قبل و بعد مطالعه در روز سوم در
 دو گروه کنترل و مداخله..... ۶۸
- جدول ۴-۲۱: مقایسه میانگین نمره علائم حیاتی (فشار سیستولیک، فشار دیاستولیک، فشار متوسط
 شریانی، تعداد نبض، تعداد تنفس) و اشباع اکسیژن خون شریانی قبل و بعد مطالعه در سه روز متوالی
 در دو گروه کنترل و مداخله..... ۷۰
- جدول ۴-۲۲: مقایسه میانگین نمره علائم حیاتی (فشار سیستولیک، فشار دیاستولیک، فشار متوسط
 شریانی، تعداد نبض) و اشباع اکسیژن خون شریانی ۱۰ دقیقه قبل روز اول و ۳۰ دقیقه بعد مطالعه
 در سه روز متوالی در دو گروه کنترل و مداخله..... ۷۲